

Gevaarlijk gras

Dit najaar groter risico op besmetting met leverbot

Veehouders in waterrijke gebieden moeten dit najaar rekening houden met leverbot.

Worminfecties komen niet vaker voor. Dreiging van nieuw gevaarlijk gedierte is er niet.

De leverbotdreiging neemt de laatste jaren weer toe. De natte omstandigheden van deze zomer verhogen het risico op deze aandoening dit najaar nog extra. Met name in de gebieden met veel water zit de poelslak – de tussengastheer van leverbot – lekker in haar vel. Ik denk dat de waterpeilverhoging in en rondom natuurgebieden ook verband houdt met de toenemende kans op leverbot', zegt Eric Seesing, productmanager voor Merial.

GD-leverbotspecialist Lammert Moll deelt zijn visie. Bovendien signaleert GD een resistentie tegen leverbotmiddelen: 'Met name in gebieden boven Amsterdam zijn er dieren die resistentie vertonen tegen de werkzame stof Triclabendazol. Die zit in middelen als Fasinex en Tribex.' Veehouders doen er goed aan om bij een behandeling beter te doseren: 'Als de toediening niet in verhouding is met het gewicht, creëer je goede omstandigheden voor resistentie. Meet een dier desnoods met een lint. Ik ken gevallen waar de toediening bijna vijftig procent lager was dan gewenst.'

Een tweede advies van Moll is om niet onnodig te behandelen. 'Monitoringsonderzoek is erg zinvol, het liefst op mest omdat daarin de eitjes zijn te traceren. Een dier behandelen dat gezond is, betekent verspilling van geld en meer risico op resistentie. Verder is het bij aankoop van dieren belangrijk een monster te ne-

men. Als een dier met resistente leverbotten eitjes uitscheidt, dan kan deze resistentie zich ook over de rest van het vee verspreiden.'

Uitroeien geen optie

Het is zeer raadzaam om de komende maanden alert te zijn en de leverbotprognose in de gaten te houden. Deze prognose wordt uitgegeven door de Werkgroep Leverbotprognose, een samenwerkingsverband tussen de Animal Sciences Group, Wageningen UR en de GD. De taak van de werkgroep is het voorspellen van de kans op leverbotinfecties om onnodig medicijngebruik te voorkomen.

Ondertussen doen veehouders in waterrijke gebieden er verstandig aan om na te kijken op welke percelen het risico het hoogst is. 'Er zijn GD-specialisten die de slakken redelijk betrouwbaar kunnen ontdekken met een zeeffe en een pincet. Het grootste gedeelte van de slakken zoekt de greppel of slootkant op. Door te weiden op de drogere percelen is het gevaar te beperken.' Het (chemisch) uitroeien van poelslakken is volgens Moll geen optie: 'Dat werd vroeger wel gedaan, maar de slak is binnen een half jaar weer

terug. Bovendien sterft al het overige leven in de sloot. De beste preventie is nog het nemen van cultuurtechnische maatregelen, zoals het verbeteren van de ontwatering.'

Geen nieuwe parasieten

Naast leverbot schuilen er in gras maagdarm- en longwormlarven. Eric Seesing stelt dat het risico op maagdarmwormen dit seizoen niet afwijkt van normaal. Om de ziektedruk van maagdarmwormen te beperken is iedere drie weken omweiden op etgroen belangrijk. 'Voor longwormen is die aanpak niet voldoende. Als na een droge periode ineens warm en vochtig weer aanbreekt, stijgt de infectiedruk explosief. Maar ik wil veehouders ook niet onnodig bang maken, door maaien en weiden af te wisselen ben je een heel stuk op de goede weg.'

Een acute dreiging van nieuwe parasieten of ander gedierte in het gras verwachten Seesing en Moll niet. Een scenario zoals zich bijvoorbeeld met het oprukken van blauwtong voordeed, achten beide deskundigen met parasieten onwaarschijnlijk.

Tijmen van Zessen

Poelslakken, de tussengastheer van leverbot